

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยในการบริหารการผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงประวัติศาสตร์ ชุด “100 ปี ไกลบ้านตามเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง” ของบริษัท โกลบอล อินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงกระบวนการผลิตรายการสารคดี และปัจจัยในการบริหารการผลิตตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนการถ่ายทำ และขั้นตอนหลังการถ่ายทำ และปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการบริหารการผลิต จึงสามารถถ่ายทอดเบื้องหน้าเบื้องหลังของการเสด็จประพาสยุโรปครั้งนั้นได้อย่างน่าสนใจ และสร้างความประทับใจได้อย่างงดงาม

โดยในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยควบคุมองค์กรที่ส่งผลต่อการบริหารการผลิต และการนำเสนอรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงประวัติศาสตร์ ชุด “100 ปี ไกลบ้านตามเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง”
2. เพื่อศึกษาการบริหารการผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงประวัติศาสตร์ ชุด “100 ปี ไกลบ้านตามเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง”

จากการศึกษาโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการผลิตรายการ รวมถึงจากการดูเทปรายการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า

1. แนวคิด และที่มาของรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงประวัติศาสตร์ ชุด “100 ปี ไกลบ้านตามเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง” คือ สารคดีที่ บริษัท โกลบอล อินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด ได้จัดทำขึ้นเนื่องในศุภวาระที่ปี 2550 เป็นปีครบรอบ 100 ปี ของพระราชนิพนธ์ “ไกลบ้าน” ทั้งยังครบรอบ 100 ปี ของการเสด็จประพาสยุโรป ครั้งที่ 2 และครบรอบ 100 ปี แห่งการสร้างพระบรมรูปทรงม้า ดังนั้น เพื่อแสดงความจงรักภักดี และเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รวมทั้งเป็นการเผยแพร่พระราชประวัติ และพระราชจริยวัตรอันดีงามในพระราชกรณียกิจด้านการต่างประเทศของพระองค์ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ทั้งประชาชนชาวไทย และชาวต่างชาติ โดยมีผู้สนับสนุนรายการจาก 3 หน่วยงานที่ร่วมโครงการในครั้งนี้ คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ธนาคารกสิกรไทย และสถานีโทรทัศน์ ทีวีไทย ทีวีสาธารณะ

2. ด้านปัจจัยภายในที่มีผลต่อการบริหารการผลิต และการนำเสนอรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงประวัติศาสตร์ ชุด “100 ปี ไกลบ้านตามเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง” พบว่า การบริหารจัดการภายในบริษัท การจัดการด้านบุคลากร การจัดหา และการจัดการด้านงบประมาณ การจัดการด้านเครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีการผลิต เป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อการผลิต และการนำเสนอ

ถือเป็นปัจจัยในการบริหารการผลิตภายในองค์กรที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการบริหารการผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงประวัติศาสตร์ ชุด “100 ปี ไกลบ้านตามเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง” ให้สำเร็จ และนำเสนอออกมาได้อย่างน่าสนใจ และน่าประทับใจ สามารถเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้อย่างงดงามสมพระเกียรติ และเป็นสารคดีแนวใหม่อีกทางเลือกหนึ่งให้กับผู้ชมได้

3. ด้านปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารการผลิต และการนำเสนอรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงประวัติศาสตร์ ชุด “100 ปี ไกลบ้าน ตามเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง” พบว่า คือ ปัจจัยแรงผลักดันทางด้านสังคม และการเมือง และแรงผลักดันทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการผลิต และการนำเสนออาจมากหรือน้อยแตกต่างกันไปตามแต่รายละเอียด คือ การผลิตรายการสารคดีต้องดำเนินอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ นอกจากนั้นสภาพการณ์ปัจจุบันกระแสข่าว และวัฒนธรรม มีผล คือ ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่มีความเชื่อถือ ศรัทธารัฐบาลที่ 5 ทั้งยังมีการปกครองในปัจจุบันที่ทรงมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จึงมีความสนใจติดตามรับชมรายการ ส่วนหน่วยงานด้านข้อมูลข่าวสารมีผลต่อการผลิต คือ การศึกษาค้นคว้า หาข้อมูล มาใช้ในการบริหารการผลิต ในด้านความสนใจ ความต้องการ ความพึงพอใจของผู้ชมก็มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการนำเสนอรายการสารคดี เพราะถ้าไม่มีผู้ชมให้ความสนใจ และรับชมรายการก็ถือว่ารายการไม่ประสบความสำเร็จ ผู้ผลิตจึงต้องผลิตรายการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ชม ปัจจัยสุดท้ายที่มีผลมากต่อการบริหารการผลิต คือ ผู้สนับสนุนรายการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีส่วนในการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และคำราชาศัพท์ที่ใช้ ธนาคารกสิกรไทย สนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการผลิต และสถานีโทรทัศน์ ทีวีไทย ทีวีสารณะที่นำเสนอรายการสารคดีออกอากาศสู่สายตาสาธารณชน

4. ในด้านลักษณะการบริหารการผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์เชิงประวัติศาสตร์ ชุด “100 ปี ไกลบ้านตามเสด็จพระพุทธเจ้าหลวง” มีการวางแผน การศึกษาจากพระราชนิพนธ์ ไกลบ้าน และจดหมายเหตุประพาสยุโรป ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หอสมุดกรมพระยาดำรงราชานุภาพ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ฯลฯ การจัดทำตารางการถ่ายทำก่อนเดินทางไปถ่ายทำจริง การติดต่อประสานงานกับสถานทูตในประเทศ และต่างประเทศ รวมทั้งสถานที่ต่าง ๆ ในแต่ละประเทศเพื่อขออนุญาตเดินทางเข้าไปทำการถ่ายทำ โดยเก็บภาพตามวัน เวลา และสถานที่ที่พระองค์ท่านเสด็จ จากนั้นจึงตัดต่อ ลำดับภาพ ลงเสียงประกอบ เพลงที่ใช้ประกอบบรรเลง โดยวงออเครสด้า ซิมโฟนี ชื่อ Thailand Philharmonic Orchestra วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล